

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**GAZİANTEP ŞEHİTKAMİL
BELEDİYESİ**

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2016

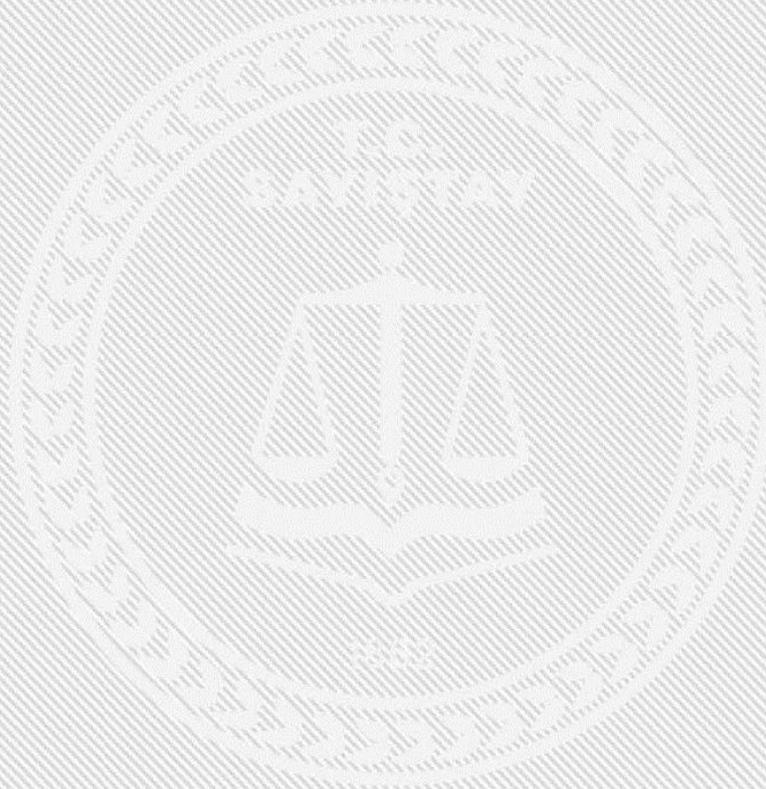

İÇERİK

GAZİANTEP ŞEHİTKAMİL BELEDİYESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
GAZİANTEP ŞEHİTKAMİL BELEDİYESİ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	33

**GAZİANTEP ŞEHİTKAMİL
BELEDİYESİ
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	9
8.	EKLER.....	23

KISALTMALAR

- EPDK:** Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- GASKİ:** Gaziantep Su ve Kanalizasyon İdaresi
- GAZDAŞ:** Doğalgaz Dağıtım A.Ş.
- TEDAŞ:** Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Şehitkamil Belediye Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na tabi olup mali iş ve işlemlerini bu Kanuna uygun olarak yürütmektedir. Kurum mali işlemlerin muhasebeleştirilmesinde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Usul Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir. Tahakkuk esaslı devlet muhasebesi kamu kaynaklı faaliyet gösteren, kamu kaynağını geliri olarak kaydeden, bu gelirden harcama yapan kurumların kullandığı muhasebe sistemidir. Tahakkuk esasında işlemler ve olaylar nakit akışlarının ne zaman olduğuna bakılmaksızın, ortaya çıktıklarında kaydedilir.

2015 yılında bütçe ile 425.000.000,00TL ödenek verilmiş, 373.080.440,56 TL harcama yapılmış ve 311.514.034,00 TL gelir elde edilmiştir.

Kurumun bütçesine ilişkin 1'inci düzey gelir ve gider gerçekleştirmelerinin ayrıntıları aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Gerçekleşen Bütçe Gelirleri

BÜTÇE GELİRLERİ	2014 Gerçekleşen Gelir	2015 Gerçekleşen Gelir
Vergi Gelirleri	67.738.563,54 TL	68.073.777,33 TL
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.256.226,72 TL	3.963.578,82 TL
Alınan Bağış ve Yardımlar	126.048,99 TL	1.485.000,00 TL
Diğer Gelirler	117.411.846,27 TL	143.841.667,49 TL
Sermaye Gelirleri	42.947.760,77 TL	94.998.804,83 TL
Ret ve İadeler	-632.809,14 TL	-848.794,47 TL
TOPLAM	232.847.637,15 TL	311.514.034,00 TL

Tablo 2: Gerçekleşen Bütçe Giderleri

	2014	2015	2015
BÜTÇE GİDERLERİ	Gerçekleşme	Başlangıç Ödeneği	Gerçekleşme
01-Personel Giderleri	23.082.217,48 TL	22.904.156,00 TL	24.551.460,67 TL
02-SGK Devlet Prim Giderleri	3.710.436,09 TL	4.178.010,00 TL	4.478.942,06 TL
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	140.030.034,61 TL	204.701.347,00 TL	166.034.896,54 TL
04- Faiz Giderleri	4.146.105,89 TL	3.101.529,00 TL	10.726.064,81 TL
05-Cari Transferler	6.480.875,59 TL	7.746.396,00 TL	6.318.139,11 TL
06-Sermaye Giderleri	130.815.206,57 TL	160.234.201,00 TL	160.320.068,41 TL
07- Sermaye Transferi	2.201.983,01 TL	692.311,00 TL	650.868,96 TL
08- Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09-Yedek Ödenekler	0,00	21.442.050,00 TL	0,00
TOPLAM	310.466.859,24 TL	425.000.000,00 TL	373.080.440,56 TL

2015 yılında bütçe ile 425.000.000,00TL ödenek verilmiş, 373.080.440,56 TL harcama yapılmış ve 311.514.034,00 TL gelir elde edilmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,

- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İller Bankası Tarafından Tahakkuk Ettirilen Borçların Mali Tablolarda Gösterilmemesi

Belediyenin mali tablolarının incelenmesinde; İller Bankası tarafından 5779 Sayılı Kanun gereğince genel bütçe vergi gelirlerinden Belediye adına tahakkuk ettirilen yasal paydan, henüz gerçekleştirilmemiş olan kanuni kesintilerin, Belediye tarafından borç tahakkuklarının yapılmadığı ve borç hesaplarında izlenmediği tespit edilmiştir.

5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun “Kesinti yapılması” başlıklı 7'nci maddesinde;

“2) İl özel idareleri ve belediyeler ile bu idarelere bağlı kuruluşların ve bunlara ait tüzel kişilerin, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip edilen Devlete olan borçları, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında tanımlanan Hazine alacağı niteliğindeki borçları, İller Bankasına olan borçları ile sosyal güvenlik kuruluşlarına olan borçlarına ve 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddeleri kapsamında uzlaşma sağlanmış borçları ile bu maddeler kapsamındaki kuruluşlara olan ve 31/12/2006 tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş ve uzlaşma sağlanmamış olan borçlarına karşılık, bu idareler adına her ay genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden ayrılacak tutardan, alacaklı idarelerin talebi üzerine, ilgisine göre Maliye Bakanlığı veya İller Bankası tarafından kesinti yapılarak alacaklı idarelere ödenir.

(4) (Değişik: 28/1/2010-5951/12 md.) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamındaki borçlardan 1/3/2010 tarihinden önce doğmuş olanlar ile bu tarihten önce Hazinece verilen garantilerden veya ikrazen kullanılan kredilerden kaynaklanan 4749 sayılı Kanun kapsamındaki Hazine alacakları için yapılacak kesintilerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden, il özel idareleri ve belediyeler adına aylık olarak ayrılacak tutara oranı, yüzde 40'ı aşamaz”

Denmektedir.

İller Bankası, 5779 sayılı Kanun gereğince genel bütçe vergi gelirlerinden Belediye adına tahakkuk ettirilen yasal payları ve bundan kesilen veyahut henüz kesilmemiş olmakla birlikte ilerde kesileceği bilinen kanuni kesintilerin tutarını her ay ilgili Belediyelere göndermektedir. Bu kesintiler, genel olarak elektrik tüketimlerine, Belediyeler Birliği, Kalkınma Ajansı gibi Kurumların alacaklarına ilişkin tahakkuk etmiş olan borçlardır. Söz konusu borç tutarları, ilgili ay gelir olarak tahakkuk eden tutardan kesinti yapılmış olsun veya olmasın Belediye'ye bildirilmektedir. Buna rağmen, tahakkuk etmiş olan söz konusu borçların muhasebenin ilgili borç hesaplarında izlenmediği görülmüştür

Bu kapsamda, Şehitkamil Belediyesinin 767.126,35 TL Tedaş'a, 231.923,95 TL Türkiye Belediyeler Birliğine, 121.000,00 TL diğer Belediye Birliklerine ve 100,00 TL Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine olmak üzere toplam 1.120.150,03 TL tahakkuk etmiş ancak henüz İller Bankasınca kesinti yapılmamış borcunun, tahakkuk kayıtları yapılarak ilgili borç hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İller Bankası tarafından tahakkuk ettirilen borçların mali tablolarda gösterilmesi bulgusu incelenmiş olup bulguda bahsedilen tahakkuk etmiş borçlardan 2016 yılına devreden tutarları 03.05.2016 tarih ve 4345 ve 4346 nolu yevmiyeler ile kayıt altına alınmış olup bundan sonra iller bankasından tahakkuk edecek borçlar denetim bulgusunda belirtildiği üzere güncel olarak kayıtlara alınacaktır" denmektedir.

Sonuç olarak İller Bankası tarafından Belediye adına tahakkuk ettirilen borçların ilgili borç hesaplarında izlenmemesi suretiyle Kurumun 2015 yılı bilançosunun 1.120.150,03 TL tutarında eksik görünmesine neden olduğu hususuna iştirak edilmiş, bununla birlikte tahakkuk etmiş borçların hesaplara kaydedilmesinin sağlanarak kayıtların güncel tutulacağı vurgulanmış olup, 2015 yılı mali tablolarında 320 Bütçe Emanetleri Hesabının tüm yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içermediği anlaşılmıştır.

BULGU 2: Kuruma Ait Taşınmazların Niteliğine Göre, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252 Binalar Hesaplarında İzlenmemesi

Gaziantep Tapu ve Kadastro XIII. Bölge Müdürlüğü'nden alınan Şehitkamil Belediyesi'nin 2015 Yılına esas tahsisli gayrimenkulleri ile kayıtlı taşınmazlarının listesi ile Kurumun muhasebe sistemi karşılaştırıldığında, Kuruma ait olduğu anlaşılan taşınmazların

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde kayıtların yapılmadığı görülmüştür.

İlgili taşınmazlara ait kayıt ve icmal cetvellerinin, bunların nitelikleri, değerleri, sayıları gibi bilgilerin de ilgili müdürlüklerde bulunmasına, diğer bir deyişle belediyeye ait taşınmazlar hakkında yeterli tam bilgi mevcut olmasına rağmen, bu taşınmazların muhasebe kayıtları yapılmamıştır. Bu durum, Kurum mali tablolarında maddi duran varlıklar bölümünde yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesaplarında görünen tutarların da gerçeği yansıtmaması sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca söz konusu taşınmazların muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Gaziantep tapu ve kadastro müdürlüğünden tarafınızdan alınan belediyemize ait 2015 yılına ilişkin tahsisli gayrimenkuller ile kayıtlı taşınmazlar listesi Emlak İstimlak Müdürlüğü tarafından incelenmekte olup muhasebe kayıtlarında bulunmayanlar tespiti ve kıymet takdirleri çalışmaları yapılmakta olup Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 25.07.2014 tarih ve 90192509-756.03-8189 sayılı taşınmaz envanteri konulu yazısında belirtildiği üzere çalışmalar 31.12.2016 tarihine kadar bitirilip kayıtlarına alınacaktır" denmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli düzeltmelerin yapılmakta olduğu belirtildiğinden, konunun takip eden denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Şehitkâmil Belediyesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı taşınmazlar hesap alanı hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları Hesabının Kullanılmaması

Kurum tarafından peşin olarak yatırılan ve gelecek ayları kapsayan kira ödemelerinin muhasebeleştirilmesinde “180 Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları” hesap kodunun kullanılmadığı, yapılan ödemenin tamamının giderleştirilerek kayıtlara alındığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “180 Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları” başlıklı 131'inci maddesinde; “*Bu hesap, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin ödenmiş giderler ile duran varlıklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait giderler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalanların izlenmesi için kullanılır*” hükmü bulunmaktadır.

Bu çerçevede, Belediyenin 830.3.5.5.90 hesabından peşin olarak ödediği ve gelecek ayları kapsayan 239.090,95 TL tutarındaki kira ödemelerinin muhasebeleştirilmesinde, 180 Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları Hesabının kullanılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Gelecek aylara ait giderler ve gelir tahakkukları hesabına ilişkin bulgunuz incelenmiş olup bundan sonra yapılacak gider ve gelir tahakkukları bulgunuzda belirtilen hususlar dikkate alınarak düzenli olarak kayıt edilecektir" denmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtildiğinden, konunun takip eden denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Belediye İşçilerinin Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Mali Tablolarda Gösterilmemesi

Kurumun mali tablolarının incelenmesinde, gerek kadrolu ve gerekse hizmet alımı kapsamında istihdam edilen işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı ve bununla ilgili muhasebe hesaplarının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 248'inci maddesinde, faaliyet dönemi içinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatları için 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının, 290'ıncı maddesinde ise faaliyet döneminde tahakkuk eden ancak uzun vadede ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için de 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Belediyede istihdam edilen işçilerin kıdem tazminatı karşılıklarının, her bir tam hizmet yılı için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek devlet memuruna ödenecek yıllık emeklilik ikramiyesi tavan tutarı ile kıyas edilerek hesaplanması; bulunan tutarlardan faaliyet döneminden sonra ödenecek olanların 472 no'lu hesaba alacak ve 630 no'lu hesaba borç, faaliyet dönemi içinde ödenecek olanların ise 472 no'lu hesaba borç ve 372 no'lu hesaba alacak ve ödeme durumunda ise 372 no'lu hesaba borç ve ilgili varlık hesabına (Kasa, banka vb.) alacak şeklinde kaydının yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede 2015 Yılı içerisinde kadrolu işçilerden emekli olup da bunlara ödenen kıdem tazminatı tutarı olan 2.031.681,65 TL'nin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ile ilişkilendirilmeden doğrudan gider yapılarak muhasebeleştirildiği, bunun haricinde kalan 129 adet kadrolu işçinin hesaplanan 8.996.669,50 TL tutarındaki kıdem tazminatı karşılığı tutarının da ilgili hesaplarda izlenmediği tespit edilmiştir.

Bu bağlamda Belediye'nin bilançosunun 8.996.669,50 TL eksik görünmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye işçilerinin kıdem tazminatları yükü 20.04.2016 tarih ve 3924/1 nolu yevmiye ile 2016 yılına isabet eden kısım 372 hesaba, 2017 ve diğer yıllara isabet eden kısım 472 hesaba alınmış olup bundan sonraki kayıtlar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 247 ve 290. maddelerine uygun yapılacaktır" denmektedir.

Sonuç olarak Belediye'de istihdam edilen işçilerin kıdem tazminatı karşılıklarının ilgili hesaplarda izlenmemesi suretiyle Kurumun 2015 yılı bilançosunun 8.996.669,50-TL tutarında eksik görünmesine neden olduğu hususuna iştirak edildiği, bununla birlikte 2016 ve sonraki yıllara isabet eden tutarların Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca 2016 yılında hesaplara kaydedilmeye başlandığı vurgulandığından, konunun takip eden dönemlerde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 3: İlk Madde ve Malzeme Hesabına Alınan Tutarların Doğrudan Çıkışlarının Yapılması

Kurumun mali tablolarının incelenmesinde, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenen mal ve malzemelerin henüz kullanılmadıkları halde muhasebe kayıtlarından doğrudan çıkartıldığı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 30'uncu maddesinin 2'nci ve 3'üncü fıkraları ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı" başlıklı 105'inci maddesi hükümleri uyarınca; kurum faaliyetlerinde kullanılmak veya tüketilmek üzere satın alınan tüketim malzemelerinin öncelikle 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilmesi; tüketim malzemelerinden tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilenler veya kullanılanların taşınır 2. düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı listesinin üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine bildirilerek 630 Giderler Hesabına borç, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına alacak kaydedilerek çıkışlarının yapılması gerekmektedir.

Buna göre, mevzuatta belirtilen hususlar gerçekleşmeden hesaplardan doğrudan çıkış yapılması kurumun ambarında bulunan stoklar ile muhasebe kayıtları arasında uyumsuzluk meydana getirmektedir. Bu durum Kurum açısından bir risk oluşturduğu gibi, aynı zamanda 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının gerçek durumu yansıtmaması suretiyle mali tabloların yanıltıcı olmasına ve dolayısıyla mali tablo kullanıcılarının yanlış bilgilendirilmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "İlk madde ve malzeme hesabına alınan tutarlar Taşınır Mal Yönetmeliğinin 30. maddesinin 2. ve 3. fıkralarını ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 105. maddelerinde belirtildiği usulde giriş ve çıkışlarının yapılması hususunda gereken özen gösterilecektir" denmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtildiğinden, konunun takip eden denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 4: Gayrimenkullerin Bakım Onarım Masraflarının Doğrudan Giderleştirilmesi

Kurumun mali tablolarının incelenmesinde; belirlenen üst limitin üzerinde olduğundan dolayı (03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri tertiplerinden ödenmeyeceği Bütçe Kanunu ile hüküm altına alınan gayrimenkul malların bakım ve onarım giderlerinin 630.03.08. ekonomik kodunda giderleştirilerek hatalı muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehber’de;

“03.8 GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ

Taşınmaz mallarla ilgili olarak, bunların ekonomik ömürlerini ve değerlerini artırmaya yönelik yenileme amaçlı bakım-onarımlar dışında kalan ve doğrudan işletmeye yönelik rutin olarak yapılması gereken bakım ve onarımlar (parasal limitlere bakılmaksızın) bu grupta yer alacaktır. Ayrıca, taşınmaz malların bakım-onarımının gerektirdiği yıkım ve enkaz temizleme işleri de bu kapsamda değerlendirilecektir.

Bunlardan bazıları bütçe kanunlarıyla belirlenen limitler ile sınırlı olacak ve bu limitleri geçmeyenler bu bölüme gider kaydedilecek iken limitleri geçen tutarlardaki bakım-onarımlar “sermaye” bölümüne gider kaydedilecektir. Bu bölüm, taşınmaz malın kullanım amacına göre kendi içinde alt bölümlere ayrılarak sınıflandırılmıştır” hükmü ile gayrimenkul malların bakım ve onarım giderlerinin kapsamı belirlenmiştir.

Bununla birlikte, 2015 yılı Bütçe Kanununa ekli E Cetvelinde;

“Aşağıda yer alan her bir alım için ihtiyacın nereden ve hangi usulle temin edileceğine bakılmaksızın vergiler dahil olmak üzere;

- a) Menkul mal alımlarında 21.000 Türk Lirasını,*
- b) Gayrimaddi hak alımlarında 17.000 Türk Lirasını,*
- c) Menkul malların bakım ve onarımlarında 21.000 Türk Lirasını,*
- d) Gayrimenkullerin bakım ve onarımlarında 51.000 Türk Lirasını,*

aşan tutarlar “(03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri” tertiplerinden ödenemez..” Hükümü bulunmaktadır.

Belirtilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, 51.000 TL ve üzerindeki tutarlarda gayrimenkul bakım onarım giderlerine ilişkin ödemeler muhasebeleştirilirken bunların 630.03.08 koduna kaydedilmeyip, bunun yerine bilanço hesaplarından 25 grubunda izlenmesi ve bütçe giderleri hesabının 830.6 koduna kaydedilmesi gerekmektedir.

Uygulamada faaliyet gideri yapılarak hatalı muhasebeleştirilen 1,635,643.39 TL tutar kadar bilanço hesaplarından ilgili duran varlık hesabının eksik görünmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Gayrimenkullerin bakım onarım giderlerinin doğrudan giderleştirilmesi bulgusu incelenmiş olup bundan sonra Gayrimenkullerin bakım ve onarım giderleri Bütçe Kanununun ekli E cetvelindeki limitler dikkate alınarak doğru kodlarda muhasebeleştirilmesi sağlanacaktır" denmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtildiğinden, konunun takip eden denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 5: Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Kurumun mali tablolarının incelenmesi neticesinde kalkınma ajansı paylarının 363 Kamu İdare Payları Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "363 Kamu İdareleri Payları Hesabı" başlıklı 243'üncü maddesinde, "*Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır*" denmektedir. Hesabın işleyişini düzenleyen 244'üncü maddede, "*Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir. Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarlar bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir*" hükmü yer almaktadır.

5449 Sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun “Gelirler ve yönetilecek fonlar” başlıklı 19'uncu maddesinin 1'inci fıkrasının d bendinde; “*Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, ... belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay*”; 3 üncü fıkrasında ise “*Birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen paylar, ilgili idare ve kuruluşlar tarafından haziran ayının sonuna kadar ajans hesabına aktarılır. (d) bendinde belirtilen paylar, süresi içerisinde aktarılmadığı takdirde, bu idarelere genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paydan ilgisine göre Maliye Bakanlığı ve/veya İller Bankasıyla kesilerek ilgili ajans hesabına aktarılır. Diğer alacakların tahsilinde, genel hükümlere göre işlem yapılır*” hükümleri gereği hesaplanan payların yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca 363 Kamu İdare Payları Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kalkınma ajansı payının kamu idareleri payları hesabından izlenmemesi ile ilgili bulgunuz incelenmiş olup İpekyolu Kalkınma Ajansına ödeyeceğimiz pay 05.05.2016 tarih ve 4468 nolu yevmiye ile Kamu İdareleri Payları Hesabına alınmış olup bundan sonraki ödenecek payların ilgili hesapta takip edilmesine özen gösterilecektir" denmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli düzeltmelerin yapıldığı belirtildiğinden, konunun takip eden denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 6: GASKİ ile Yapılandırılmış Olan Su Borçlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Kurumun mali tablolarının incelenmesinde; GASKİ ile yapılandırılmış geçmiş yıllar su borçlarının hatalı olarak 303 - 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesaplarında izlendiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 303 ve 403 “Kamu İdarelerine Mali Borçlar” hesaplarının niteliği düzenleyen 207 ve 270'inci maddelerinde, bu hesapların diğer kamu idarelerine olan ve vadesi faaliyet dönemini aşan “mali borçların” izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

GASKİ ile yapılandırılmış olan söz konusu borca ilişkin tutarın, geçmiş yıllar su borçlarının yapılandırılması ile elde edildiği, dolayısıyla mali nitelikte olmadığı, bu nedenle de 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar hesabında izlenemeyeceği düşünülmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabını düzenleyen ilgili maddelerinde;

“438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı

Hesabın niteliği

MADDE 282 - (1) Bu hesap, kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya takside bağlanmış olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmının izlenmesi için kullanılır.

Hesabın işleyişi

MADDE 283 - (1) Kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabının alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

Kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya takside bağlanmış olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmı bu hesaba alacak, 36-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler hesap grubunda yer alan ilgili hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

Bu hesapta kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına alacak kaydedilir.”

Denmektedir.

GASKİ ile yapılandırılan geçmiş yıllar su borçlarının 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında izlenmesi, bunlardan yılı içerisinde ödenecek olan tutarların da 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabından muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "GASKİ Genel Müdürlüğüne olan yapılandırılmış su borçlarına ilişkin hatalı yapılan muhasebe kaydı tarafınızdan yapılan sözlü uyarılar üzerine 24.02.2016 tarih ve 1849/1 yevmiye ile doğru hesaplara alınarak düzeltilmiştir" denmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli düzeltmelerin yapıldığı belirtildiğinden, konunun takip eden denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 7: Gecekondu Fonu Hesabının Takibinin Yapılmaması

Kurumun muhasebe kayıtlarının incelenmesinde; Hazineye ait taşınmazların satış tutarları üzerinden hesaplanan %30'luk payın Gaziantep Defterdarlığı tarafından her ay düzenli olarak belediyenin hesabına yatırıldığı görülmekle beraber, toplam taşınmazların satışları üzerinden hesap edilen %10'luk Gecekondu Fonu payının belediye hesabına aktarılmadığı tespit edilmiştir.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir" başlıklı 5'inci maddesinin 5'inci fıkrasında; "*Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısımdan öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısımdan ise ilgili belediyeye %30, varsa büyükşehir belediyesine %10 oranında pay verilir*" ve aynı maddenin 9'uncu fıkrasında "*Belediyece satılan taşınmazların satış bedelleri, alıcıları tarafından Bakanlıkça belirlenecek saymanlık hesabına yatırılır. Bu bedeller hiçbir şekilde haczedilemez. Tahsil edilen bedellerden beşinci fıkraya göre pay ayrılır*" hükümleri yer almaktadır.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre; Şehitkamil Belediyesince satılan taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmı üzerinden 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulmuş olması gereken Gecekondu Fonu hesabına %10'un öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla aktarılmış olması mevzuat hükmü gereğidir. Kalan kısımdan ise Şehitkamil Belediyesine, 2015 Yılında Gaziantep Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğü tarafından 1.635,889,83 TL pay verildiği tespit edilmiştir.

Bu kapsamda; sadece 2015 Yılı için Şehitkamil Belediyesi Gecekondu Fonuna aktarılmış olması gereken tutar 605.885,12 TL olarak hesaplanmıştır. Bununla birlikte, Şehitkamil Belediyesince önceki dönemlerde satışı yapılan taşınmazlara ilişkin tutarlar ile Gaziantep Defterdarlığı'nın aktarmış olduğu bedeller dikkate alınarak, söz konusu %10'luk kısımların Gecekondu fonuna aktarılmasının sağlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz adına T.Vakıflar Bankası Gaziantep Şubesinde Gecekondu Fonu adı altında bir hesap açılmıştır. Gecekondu fonu payına ilişkin Gaziantep Defterdarlığıyla yazışma yapılmış olup Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğü'nün 28.04.2016 tarih ve 19626463-000-4118 nolu yazısı ile 2015 yılına ait gecekondu fonu payının 593.657,92 TL olduğu ve yanlışlıkla Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığına gönderildiği bildirilmiş olup ilgili tutarın Gecekondu Fonu Hesabımıza aktarılması sağlanmıştır" denmektedir.

Sonuç olarak bulgumuz üzerine Belediye adına Gecekondu Fonu adı altında hesap açıldığı, Gaziantep Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğü ile varılan mutabakat üzerine 2015 yılına ait gecekondu fonu payının 593.657,92 TL olduğu ve bu tutarın Belediye'nin Gecekondu Fonu hesabına aktarılmasının sağlandığı vurgulandığından, konunun takip eden dönemlerde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 8: Belediye Sınırları İçinde İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerinin Bulunması

Kurumun veritabanındaki bilgiler ile Vergi Dairesi Müdürlüğü'nden alınan verilerin incelenmesi neticesinde, belediye sınırları içerisinde İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı olmaksızın faaliyet yürüten işletmelerin varlığı tespit edilmiştir.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin faaliyet göstermesi için ilgili belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatının alınmış olması gerekmektedir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde; "*Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması İşyeri Açma İzni Harcına tabidir.*" denmektedir.

Şahinbey, Şehitkamil ve Gazikent Vergi Dairesi Müdürlüklerinden alınan bilgilere göre, bu vergi dairesi müdürlüklerinde kaydı olan ve kurumun yetki ve görev sınırları içinde 31.12.2015 tarihi itibarıyla bulunan 28.570 aktif işyerinden, 19.878 adedine İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı verildiği ve bu işyerlerinden İşyeri açma ve çalışma ruhsat harcı tahsil edildiği tespit edilmiştir.

Bu verilerden hareketle, Kurumun yetki ve görev sınırları içinde 8692 adet ruhsatsız faaliyet gösteren işyeri bulunduğu; buna bağlı olarak da Belediyenin, işyeri açma ve çalışma ruhsat harcı geliri kaybının olduğu görülmektedir. Bu durum aynı zamanda, Kurumunun işyeri açma ve çalışma ruhsatı konusunda kontrol ve denetim eksikliğini göstermektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Ruhsat Denetim Müdürlüğü bünyesinde 5 adet dış denetim ekipleri kurularak işyeri açma ve çalıştırma ruhsatları kontrol edilmektedir. İşyeri açma ve çalıştırma ruhsatı olmaksızın faaliyet gösteren işletmelere tutanakla ruhsat alması yönünde ihbar yapılmakta, duyarsız kalınması halinde Encümen kararları ile ruhsatlandırma yapılmaktadır. Bundan sonra da ruhsatsız çalışan işletmeler hassasiyetle takip edilecek, gerekli işlemler yapılacaktır" denmektedir.

Sonuç olarak işyeri açma çalışma ruhsatları konusundaki kontrol ve denetim çalışmalarında ilgili Vergi Dairesi Müdürlüklerinden elde edilen verilerin dikkate alınması ve ruhsatsız faaliyet gösterdiği tespit edilen işyerlerinin ruhsatlandırılmasının sağlanması gerekli olup, bu yönüyle konunun takip eden denetim dönemlerinde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 9: İç Denetim Biriminin Kurulmaması

5436 sayılı Kanununun 16'ncı maddesine göre, 05.10.2006 tarih ve 26310 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/10911 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Şahinbey Belediyesi'ne 5 adet iç denetçi kadrosu ihdas edilmiş olduğu halde Belediye bünyesinde henüz İç Denetim Birimi kurulmadığı ve iç denetçi atamasının yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanununun 63'üncü maddesinde iç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyeti olarak tanımlanmıştır;

İç denetim faaliyetinin idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak, iç denetçiler tarafından gerçekleştirileceği hükme bağlanmıştır.

Yine 5018 sayılı Kanununun 55'inci maddesinde iç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak

- Faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini,
- Varlık ve kaynakların korunmasını,
- Muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını,
- Malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini,

Sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü olarak tanımlanmıştır.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre, iç kontrol sisteminin idarelerde yeterli ve etkin bir seviyede hayata geçirilebilmesi ancak iç denetim faaliyetlerinin varlığına ve etkinliğine bağlıdır. Bu kapsamda idarelerin, iç denetim faaliyetlerine işlerlik kazandırması beklenmektedir.

5018 sayılı Kanununun 11'inci maddesi ile belediyelerde belediye başkanı olarak tanımlanan üst yöneticilerin meclislerine karşı olan sorumlulukları;

- İdarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanması,
- Sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamak, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesi, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi ve izlenmesi,
- 5018 sayılı Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi,

Olarak belirlenmiş ve üst yöneticilerin bu sorumluluklarının gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri hükme bağlanmıştır.

İç kontrol sisteminin temel unsuru olan ve aynı zamanda sistemin yeterli ve etkin bir şekilde işleyip işlemediği hususlarında değerlendirme ve önerilerde bulunan iç denetim, idarelerde üst yöneticilerin yönetim ve hesap verme sorumluluklarının yerine getirilmesinde önemli bir yardımcıdır. Güvence verme ve danışmanlık fonksiyonlarıyla ön plana çıkan etkin bir iç denetim faaliyeti, idarenin faaliyetlerine değer katarak, amaç ve hedeflere ulaşılması noktasında üst yönetime yardımcı olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Şehitkamil Belediyesi olarak İç Denetim Birimimiz 2009 yılında kurulmuş olup bir adet İç Denetçi görev yapmaktadır" denmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında 2009 yılında iç denetim birimi kurulduğu ve hatta bir adet iç denetçinin görev yapmakta olduğu belirtilmiş ise de; Kurumun organizasyon şemasında iç denetim birimi olmadığı, 2009 yılında ataması yapıldığı belirtilen bir adet iç denetçinin halihazırda Başkan Yardımcısı olarak görev yapmakta olduğu ve norm kadroda gösterilen sayıda başkaca bir atama yapılmadığı göz önünde bulundurulduğunda Kurumun İç Denetim birimini oluşturduğu ve bir adet iç denetçinin görev yaptığı şeklindeki savunması kabul edilebilir değildir.

İç kontrol sisteminin temel unsuru olan ve aynı zamanda sistemin yeterli ve etkin bir şekilde işleyip işlemediği hususlarında değerlendirme ve önerilerde bulunan iç denetim fonksiyonunun etkin bir biçimde işleyebilmesinin sağlanması açısından, iç denetim birimi kurularak gerekli atamaların yapılması ve iç denetim faaliyetlerin bir an önce başlatılması gerekmektedir.

BULGU 10: Küçük Sanayi Sitelerindeki İşyerlerinin, Emlak Vergisi Muafiyetine Tabi Tutulmaması

Kurumun hesaplarının incelenmesinde; Emlak Vergisi Kanununda küçük sanayi siteleri için 5 yıl süre ile belirlenen geçici muafiyetin uygulanmadığı görülmüştür.

Emlak Vergisi Kanununun "Geçici Muafıklar" başlıklı 5'inci maddesinde;

"f) (Ek : 18/5/1987 - 3365/4 md.) Organize sanayi bölgeleri ile sanayi ve küçük sanat sitelerindeki binalar, inşaatlarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren 5 yıl süre ile geçici muafiyetten faydalandırılır"

Hükmü bulunmaktadır.

Buna göre, 2014 Yılında inşaatı bitirilen Aydınlar Küçük Sanayi Sitesi içerisindeki binaların, inşaatlarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren 5 yıl süreyle emlak vergisi kanununda belirtilen geçici muafiyetten yararlandırılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Emlak Vergisi Kanununun "Geçici Muafıklar" başlıklı 5. Maddesinde "Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerindeki binalar inşaatlarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren 5 yıl süre ile geçici muafiyetten faydalandırılır" hükmü gereği yerine getirilerek Aydınlar Küçük Sanayi Sitesi içerisindeki binaların emlak vergisi bildirimleri alınmış olup tamamı 5 yıllık emlak vergisi muafiyetine tabi tutulmuşlardır" denmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği vurgulandığından konunun takip eden denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 11: Yevmiye Defterinde Yevmiye Numaraları Arasında Boşluklar Bulunması

Kurumun 2015 Yılı muhasebe kayıtlarının incelenmesinde; yevmiye numarası olarak 27 adet numaranın yevmiye kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

10.03.2006 tarih ve 26104 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları” başlıklı 43’üncü maddesinde, “(1) İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır. (2) Gerçekleşen işlemler muhasebeleştirme belgeleriyle kaydedilir. Belge olmadan kayıt yapılmaz. Gerçekleşen işlemler, hesaplara ait “hesabın işleyişi” bölümlerinde belirtilmiş olup olmadığına bakılmaksızın, bu Yönetmelikte belirtilen hesapların niteliğine uygun bir biçimde kaydedilir. Bir hesabın borcuna kaydedilen tutar mutlaka başka bir hesap ya da hesapların alacağına kaydedilir. Yevmiye defterinde her zaman borç alacak eşitliği bulunur. ... (4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)“den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır.” Denmektedir.

Aynı Yönetmeliğin “Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni” başlıklı 44'üncü maddesinde ise “(1) *Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıdaki defterler kullanılır. a) Yevmiye defteri (Örnek-37), Yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defterdir. Yevmiye defterine açılış kaydı yapıldıktan sonra, günlük işlemler muhasebeleştirme belgelerine dayanılarak kaydedilir. ...*” Denmektedir.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre; yevmiye numaralarının, 1'den başlayarak numaralandırılması, yevmiye numaralarının ardışık olması, herhangi bir boşluk ve atlamaya yer verilmemiş olması gerekmektedir.

Ayrıca yevmiye defteri, bu deftere yapılacak muhasebe kayıtlarına esas oluşturan belgeler ile bu belgelerin düzenlendiği tarihler esas alınarak oluşturulmalıdır. Dolayısıyla, olası bir hatalı bir muhasebe kaydının, bu hatanın düzeltilmesinin yapılacağı tarihte oluşturulacak yeni bir yevmiye kaydı ile telafi edilmesi gerekmektedir. Yanı sıra, müteselsil olmayan yevmiye numarası, eksik ya da kayıp evrak durumuna yol açabilecektir. Bu nedenle, yevmiye numaralarının, müteselsil ve boşluğa yer verilmeyecek şekilde artması, muhasebe kayıtlarının meydana geldiği tarihte kayda alınmasının doğal bir sonucudur. Buna aykırılık teşkil eden yevmiye numaralarının varlığı, kullanılan muhasebe sisteminde geriye dönük olarak işlem yapılabilmesini ifade etmektedir. Geriye dönük kayıt yapılabilmesi ise, hatalı muhasebe kayıtlarının varlığı ve bu kayıtların ne zaman düzeltildiği yönünde yapılacak incelemelerin güvenilirliği üzerinde risk oluşturmaktadır. 27 adet yevmiye numarasının eksik veyahut atlanmış olması, belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde doğru bir uygulama değildir.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43. maddesinin 4. bendinde" Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ve hesap döneminin başında (1) "den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir." hükmü esas alınarak yevmiye defterinde bulunan atlayan yevmiyeler hususunda gerekli özen gösterilecek olup bundan sonra yevmiye numarası atlatılmamasına dikkat edilecektir" denmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği vurgulandığından konunun takip eden denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

Kurumun Adı:

Yılı: 2015

ŞEHİTKAMİL BELEDİYESİ (2015)

BİLANÇO

Ayı: OCAK-ARALIK

A K T İ F L E R	
	2015(Cari Yıl)
I- DÖNEN VARLIKLAR	81.315.218,81
10 HAZIR DEĞERLER	16.145.454,98
102 BANKA HESABI	14.076.130,04
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	2.069.324,94
12 FAALİYET ALACAKLARI	59.411.581,28
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.437.058,85
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	55.752.088,64
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	448.036,39

P A S İ F L E R	
	2015(Cari Yıl)
III- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	39.271.678,65
32 FAALİYET BORÇLARI	33.397.815,56
320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	33.397.815,56
33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.941.341,93
330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.725.144,59
333 EMANETLER HESABI	2.216.197,34
36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.932.521,16
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.289.654,89

126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.119.487,40	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	267.834,45
127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	654.910,00	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	358.131,35
14 DİĞER ALACAKLAR	142.873,73	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	16.900,47
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	142.873,73		
15 STOKLAR	4.858.574,29	IV- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	140.676.695,36
150 İlk Madde ve Malzemeler	4.858.574,29	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	139.759.079,77
16 ÖN ÖDEMELER	685.673,17	400 BANKA KREDİLERİ HESABI	133.731.590,63
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	685.673,17	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	6.027.489,14
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	71.061,36	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	917.615,59
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	71.061,36	481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	917.615,59
II- DURAN VARLIKLAR	693.804.042,51	V- ÖZ KAYNAKLAR	595.170.887,31

22 FAALİYET ALACAKLARI	6.237.707,70	50 NET DEĞER	500.300.467,58
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	204.082,70	500 NET DEĞER HESABI	500.300.467,58
227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	6.033.625,00	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	87.514.108,69
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	25.340.050,24	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	87.514.108,69
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	20.345.340,24	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	7.356.311,04
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	4.994.710,00	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	7.356.311,04
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	662.155.469,12		
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	287.695.456,73		
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	207.441.283,22		
252 BİNALAR HESABI	131.517.245,16		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	9.487.622,93		
254 Taşıtlar Grubu	2.326.925,00		
255 Demirbaşlar Grubu	10.521.205,25		

257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-34.862.717,69		
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	48.028.448,52		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0		
260 HAKLAR HESABI	216.819,90		
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-216.819,90		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	70.815,45		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	357.941,11		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-287.125,66		
	=====		=====
Aktif Toplam	775.119.261,32	Pasif Toplam	775.119.261,32
IX- NAZIM HESAPLAR	204.826.804,11	IX- NAZIM HESAPLAR	204.826.804,11
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	36.867.672,32	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	36.867.672,32
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	36.866.672,32	911 TEMİNAT MEKTUPLARI	36.866.672,32

912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI	1.000,00
92 TAAHHÜT HESAPLARI	167.959.131,79
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	167.959.131,79
	=====
Genel Toplam	979.946.065,43

EMANETLERİ HESABI	
913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	1.000,00
92 TAAHHÜT HESAPLARI	167.959.131,79
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	167.959.131,79
	=====
Genel Toplam	979.946.065,43

**46.27.12. ŞEHİTKAMİL BELEDİYESİ (2015) 01-01-2015/31-12-2015 TARİHLERİ ARASI
FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU**

Hesap Kodu	I	GİDERİN TÜRÜ	BORÇ	ALACAK	BAKIYE
630	1	Personel Giderleri	24.551.460,67	1.126,45	24.550.334,22
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.478.942,06	437.570,00	4.041.372,06
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	153.684.343,29	294.784,69	153.389.558,60
630	4	Faiz Giderleri	11.643.680,40	0	11.643.680,40
630	5	Cari Transferler	3.680.413,62	109.866,89	3.570.546,73
630	7	Sermaye Transferleri	650.868,96	0	650.868,96
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	6.538.900,97	4.159.128,08	2.379.772,89
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	3.504.558,38	121	3.504.437,38
630	13	Amortisman Giderleri	10.191.271,86	0	10.191.271,86
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	8.912.656,34	0,05	8.912.656,29
630	99	Diğer Giderler	76.161,92	76.161,92	0
			227.913.258,47	5.078.759,08	222.834.499,39

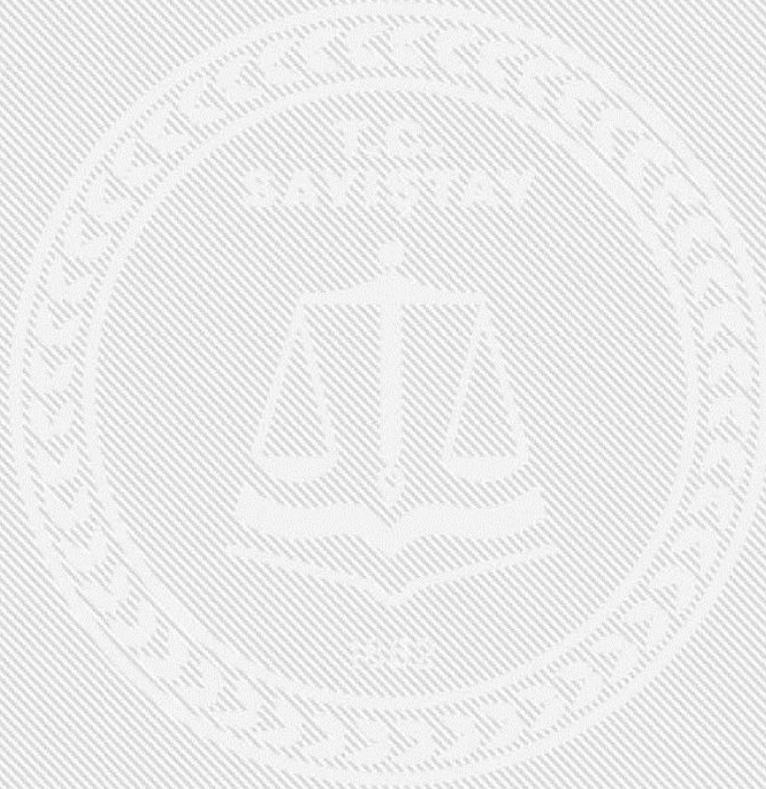
600	1	Vergi Gelirleri	3.195.778,23	81.219.600,09	78.023.821,86
600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	38.321,62	4.031.712,90	3.993.391,28
600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0	1.485.000,00	1.485.000,00
600	5	Diğer Gelirler	1.434.190,39	148.067.427,66	146.633.237,27
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0	55.360,02	55.360,02
			4.668.290,24	234.859.100,67	230.190.810,43

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**GAZİANTEP ŞEHİTKÂMİL
BELEDİYESİ
2015 YILI
PERFORMANS DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	33
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	34
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	34
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	34
5. GENEL DEĞERLENDİRME	36
6. DENETİM BULGULARI.....	38

1. ÖZET

Bu rapor, Şehitkâmil Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Şehitkâmil Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Öncelikle, kamu idarelerinin mali durumları ile ekonomik, politik ve sosyal konularda aldıkları kararlar ve bu doğrultuda gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmesi planlanan faaliyet ve hedeflere ilişkin zamanında, anlaşılır, ilgili, nitelikli ve güvenilir bilgiye vatandaşlar tarafından erişilebilmesi olarak tanımlanan şeffaflık ilkesi çerçevesinde, 2015/2019 Stratejik Plan ve 2015 yılı Performans Programı dokümanlarının Kurumun internet sitesinde yayımlanması sağlanmalıdır.

Stratejik Planda yer alan amaçlar ve hedefler arasında mantıksal bir bağın olması gerekmektedir. Stratejik Planda yer alan hedeflerin ölçülebilir olmadığı durumlarda performans göstergeleri ile ölçülebilirlik sağlanması gerektiği halde bu zorunluluk yerine getirilmemiştir.

Performans Programında yer alan hedeflerin, idare tarafından üretilen mal veya hizmetlere ya da bu mal ve hizmetlerin bireyler ve toplum üzerindeki etkisine ilişkin çıktı ve sonuç odaklı olması, performans göstergelerinin ise izlenebilmesi ve değerlendirilebilmesi için ölçülebilir olarak belirlenmesi sağlanmalıdır. Bununla birlikte, stratejik planda yer alan amaç ve hedeflerin yılı performans programında önceliklendirilmesi ve faaliyet maliyetlerin belirlenerek ilgili tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

Bütçe ve performans hedeflerinin gerçekleştirmelerinde sapmalar olması durumunda idare, hedef ve gerçekleşme arasındaki sapmaların nedenleri ile ilgili olarak Faaliyet Raporu'nda geçerli ve ikna edici açıklamalar getirmelidir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmışından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları

hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Şhitkamil Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Şehitkamil Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Şehitkamil Belediyesi; 2015-2019 dönemine ilkin Stratejik Planı'nı, mevzuatta öngörülen zamanda hazırlayarak "mevcudiyet" ve "zamanlılık" kriterlerini, mevzuatta öngörülen usullere uygun hazırlayarak ancak internet sitesinde yayımlamayarak "sunum" kriterini kısmen, stratejik amaçlar ve stratejik hedefler arasında "ilgililik" kriterini kısmen, ilgili ve ölçülebilir olarak belirlenen stratejik hedefler ve göstergelerin açık ve anlaşılır olması nedeniyle "iyi tanımlanma" kriterini yerine getirmiştir. Ancak planın genelinde stratejik hedefler ve performans göstergelerinin ölçülebilir olmamasından dolayı "ölçülebilirlik" kriterini yerine getirmemiştir.

Şehitkamil Belediyesi; 2015 Yılı Performans Programı'nı mevzuatta öngörülen zamanda hazırlayarak "mevcudiyet" ve "zamanlılık" kriterlerini, mevzuatta öngörülen usullere uygun hazırlayarak ancak internet sitesinde yayımlamayarak "sunum" kriterini kısmen, performans hedefleri ve performans göstergeleri arasında "ilgililik" kriterini kısmen, kimi performans hedefleri ve göstergelerinin ölçülebilir olmamasından dolayı "ölçülebilirlik" kriterini kısmen, ilgili ve ölçülebilir olarak belirlenen performans hedeflerinin ve göstergelerin açık ve anlaşılır olması nedeniyle "iyi tanımlanma" kriterini yerine getirmiştir.

Performans Programı'nda girdi ve faaliyet odaklı hedefler bulunmaktadır.. Performans hedeflerinin, idare tarafından üretilen mal veya hizmetlere ya da bu mal ve hizmetlerin bireyler ve toplum üzerindeki etkisine ilişkin olarak çıktı ve sonuç odaklı olması gerekmektedir. Kurum, 2015-2019 dönemi stratejik planında yer alan tüm hedef ve göstergeleri, 2015 yılı performans programına alarak bunlar arasında önceliklendirme yapmamıştır.

Şehitkamil Belediyesi; 2015 Yılı Faaliyet Raporu'nu mevzuatta öngörülen zamanda hazırlayarak "mevcudiyet" ve "zamanlılık" kriterlerini, mevzuatta öngörülen usullere uygun hazırlayarak "sunum" kriterini, ilgili ve ölçülebilir olarak belirlenen ve faaliyet raporunda raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebilmesinden dolayı

“doğrulanabilirlik” kriterini ve performans hedef ve göstergelerini planlama ve raporlama dokümanlarında herhangi bir değişikliğe gitmeden kullanarak “tutarlılık” kriterini yerine getirmiştir. Ancak, idarenin planlanan ve raporlanan performansı arasındaki sapmalara ilişkin olarak faaliyet raporunda ileri sürülen nedenler “geçerlilik/ ikna edicilik” kriterini yerine getirmemiştir..

Şehitkamil Belediyesi'nin faaliyet raporunda yer alan performans bilgisinin doğruluğunu test etmek üzere, kurumun performans bilgisinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini sağlayacak, üst yönetim tarafından onaylanmış bir veri kayıt sistemi kurmaması ve performans bilgisinin nasıl üretilceğini düzenleyen bir politika, plan veya mevzuat düzenlemesi bulunmaması nedeniyle, veri kayıt sisteminin performansı ölçme ve raporlama amacına uygun olduğu söylenemez.

Gerek ölçülebilir olmayan performans hedef ve göstergeleri ve gerekse idarenin bunları ölçebilecek veri kayıt sistemlerini kurmamış olması; Şehitkamil Belediyesi'nin faaliyet raporunda sunduğu performans bilgisinin doğruluğu hakkında mutlak bir güvence sağlamamaktadır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: 2015/2019 Stratejik Plan Dokümanının Kurumun İnternet Sitesinde Yayımlanmaması

Şehitkamil Belediyesi 2015/2019 Stratejik Plan dokümanının Kurumun internet sitesinde yayımlanmadığı görülmüştür.

26.05.2006 tarih ve 26179 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”in “Stratejik planların sunulması” başlıklı 15 inci maddesinde “(4) *Stratejik planlar kamuoyuna duyurulur ve kamu idarelerinin internet sitelerinde yayınlanır*” hükmü bulunmaktadır.

Kamu idarelerinin mali durumları ile ekonomik, politik ve sosyal konularda aldıkları kararlar ve bu doğrultuda gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetlere ilişkin zamanında, anlaşılır, ilgili, nitelikli ve güvenilir bilgiye vatandaşlar tarafından erişilebilmesi olarak tanımlanan şeffaflık ilkesi çerçevesinde, Kurumun 2015/2019 Stratejik Plan dokümanının internet sitesinde yayımlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Şehitkamil Belediyesi 2015-2019 Stratejik Plan dokümanının Kurumun internet sitesinden yayımlanmadığı bulgunuz incelenmiş olup 26.05.2006 tarih ve 26179 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmek’in “Stratejik planların sunulması” başlıklı 15 inci maddesindeki “Stratejik planlar kamuoyuna duyurulur ve kamu idarelerinin internet sitelerinde yayınlanır” hükmüne istinaden Şehitkamil Belediyesi 2015-2019 Stratejik Plan dokümanı belediyeminiz web sayfası olan www.sehitkamil.bel.tr adresinden yayımlanmıştır" denmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, konunun sonraki denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Stratejik Planda İlgililik Kriterini Sağlamayan Hedefler Bulunması

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu'na göre hedeflerin, amaçlar ile ilgili olması gerekmektedir. İlgililik, amaçlar ile hedefler arasında mantıksal bir bağın olmasıdır. 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan'da yer alan hedeflerin "İlgililik" kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda, Stratejik Plan'da yer alan 30 adet stratejik hedef içerisinde, stratejik amaç ile ilgililik kriterini sağlamadığı düşünülen stratejik hedeflere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 1: Stratejik Amaç ile İlgililik Kriterini Sağlayamayan Hedefler

Amaç	Hedef	Değerlendirme
2- Hemşerilerimize daha iyi hizmet verebilmek, misyonumuz doğrultusunda belirlenen vizyona ulaşabilmek için kurumsal kapasitenin artırılması	6- Hizmetlerin daha iyi yürütülebilmesi için iç kontrol sistemini güncel tutmak	'İç kontrol sistemini güncel tutmak' İdarenin asli görevi olduğu için bu stratejik hedef stratejik amaçla ilgililik kriterini sağlamamaktadır. Stratejik Hedefler ile, ulaşılması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifade edilmesi gerekmektedir.
2- Hemşerilerimize daha iyi hizmet verebilmek, misyonumuz doğrultusunda belirlenen vizyona ulaşabilmek için kurumsal kapasitenin artırılması	10- Destek Hizmetlerini Geliştirmek	'Destek hizmetlerini geliştirmek' hedefi altında sıralanan güvenlik, ulaşım, akaryakıt, sarf malzemesi ihtiyaçları ile ortak giderlerin karşılanması stratejileri İdarenin asli görevlerinden olup stratejik amaçla ilgililik kriterini sağlamamaktadır. Stratejik Hedefler ile,

		ulaşılması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifade edilmesi gerekmektedir.
--	--	--

Kamu idaresi cevabında; "Stratejik Planda ilgililik kriterini sağlamayan hedefler bulunması ile ilgili bulgunuzda kamu idareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu'na göre hedeflerin, amaçlar ile ilgili olması gerekmektedir. İlgililik, amaçlar ile hedefler arasında mantıksal bir bağın olmasıdır. 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan'da yer alan hedeflerin "ilgililik" kriteri açısından yapılan değerlendirmeniz sonucunda stratejik amaç ile ilgililik kriterini sağlamadığı belirtilen 2 adet hedef incelenmiş olup bundan sonra yapılacak Stratejik Plan da uyarılarınız dikkate alınacaktır" denmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, konunun sonraki denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 3: Stratejik Planda Yer Alan Performans Göstergelerinin Ölçülebilir Olmaması

Kurumun 2015-2019 dönemine ait Stratejik Planı'nın incelenmesinde,

- 'Bütçe gerçekleşme oranı', 'Hizmetin devamı' ve 'Her eğitimin sonunda değerlendirmenin yapılması' şeklinde ifade edilerek ölçülebilir olmayan performans göstergeleri belirlendiği,
- Ölçü birimleri (adet / m² / ton / yüzdellik oran / sayı) cinsinden belirlenen performans göstergelerinin ise yıllar itibari ile ulaşılması hedeflenen ölçü miktarlarına yer verilmediği,

Görülmüştür.

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu'nda hedefler; amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlar olarak tanımlanmıştır. Yine aynı Kılavuzda hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği hallerde hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla hedefin ölçülebilir olarak belirlendiği durumlarda performans göstergesi belirlenmeyebilir. Ancak hedefin,

ölçülebilir olmadığı hallerde performans göstergesi aracılığıyla ölçülebilir hale getirilmesi zorunludur.

Stratejik plan ve performans programında belirlenen hedefler ve bu hedeflere ne kadar ulaşıldığını ölçmeyi amaçlayan performans göstergeleri belirlenerek bütçe talep edilmekte ve faaliyet raporunda da kullanılan bütçe ile hedeflerin ne kadar gerçekleştirildiği hesap verme sorumluluğu çerçevesinde ortaya konmaktadır. Bu kapsamda; ‘bütçe gerçekleştirme oranı’ veya ‘hizmetin devamı’ şeklinde bir performans göstergesi belirlenebilmesi anlamlı değildir.

Stratejik planda belirlenen stratejik hedeflerin ve/veya performans göstergelerinin, ulaşılması hedeflenen miktarın (nicelik) sayısal olarak belirtilmesi suretiyle ölçülebilir olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Stratejik Planda Yer Alan Performans Göstergelerinin Ölçülebilir Olmaması ile ilgili bulgunuz incelenmiş olup bundan sonra yapılacak Stratejik Planda, stratejik hedeflerin ve/veya performans göstergelerinin, ulaşılması hedeflenen miktarın (nicelik) sayısal olarak belirtilmesi suretiyle ölçülebilir olarak belirlenmesi hususuna özen gösterilecektir" denmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, konunun sonraki denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 4: 2015 Yılı Performans Programı Dokümanının Kurumun İnternet Sitesinde Yayımlanmaması

Şehitkamil Belediyesi 2015 Yılı Performans Programı dokümanının Kurumun internet sitesinde yayımlanmadığı görülmüştür.

05.07.2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik”in “Performans programının ilgili idarelere gönderilmesi ve kamuoyuna açıklanması” başlıklı 7’nci maddesinde;

“(5) Sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin performans programları, üst yöneticileri tarafından bütçe teklifleri ile birlikte ilgili mevzuatında belirlenen tarihte yetkili organlara sunulur. Bu kurum ve idarelerin yetkili organlarında kesinleşen bütçe

büyükliklerine göre revize edilen performans programları, sosyal güvenlik kurumlarında ilgili Bakan veya üst yönetici; mahalli idarelerde ise üst yöneticiler tarafından Ocak ayı içinde kamuoyuna açıklanır.

(6) Kamuoyuna açıklanan performans programları ilgili idarelerin internet sitelerinde yayımlanır. İnternet sitesi bulunmayan idareler, performans programlarına kamuoyunun erişimini sağlamak üzere gerekli tedbirleri alırlar.”

Hükümleri yer almaktadır.

Şehitkamil Belediyesinin program dönemine ilişkin öncelikli stratejik amaç ve hedeflerini, performans hedeflerini, bu hedeflere ulaşmak için yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını ve performans göstergelerini içeren 2015 Yılı Performans Programı dokümanının Kurumun internet sitesinde yayımlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Şehitkamil Belediyesi 2015 yılı Performans Programı dokümanının Kurumun internet sitesinden yayımlanmadığı bulgunuz incelenmiş olup 05.07.2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik ”in “Performans programının ilgili idarelere gönderilmesi ve kamuoyuna açıklanması” başlıklı 7’inci maddesinin 6’ncı bendinde “kamuoyuna açıklanan performans programları ilgili idarelerin internet sitesinde yayımlanır. İnternet sitesi bulunmayan idareler, performans programlarına kamuoyunun erişimini sağlamak üzere gerekli tedbirleri alırlar” hükmüne istinaden Şehitkamil Belediyesi 2015 Yılı Performans Programı belediyeminiz web sayfası olan www.sehitkamil.bel.tr adresinden yayımlanmıştır" denmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, konunun sonraki denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 5: Performans Programında Çıktı-Sonuç Odaklı Olmayan Hedeflerin Bulunması

Performans Programında yer alan 30 adet hedeften 2 adedinin çıktı-sonuç odaklı olmadığı tespit edilmiştir.

Performans Programı Hazırlama Rehberinde, performans hedeflerinin belirli, ulaşılabilir, gerçekçi, çıktı-sonuç odaklı ve performans göstergeleri ile ölçülebilir olması

gerektiği belirtilmektedir.

İdare tarafından üretilmesi planlanan mal ve hizmetlere ilişkin performans hedefleri çıktı odaklı; üretilen mal ve hizmetlerin bireyler ve toplum üzerindeki etkilerine ilişkin performans hedefleri ise sonuç odaklı olarak tanımlanmaktadır.

Bu itibarla performans programında çıktı-sonuç odaklı olmayan, girdi/faaliyet odaklı olduğu değerlendirilen hedeflere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 2: Girdi-Faaliyet Odaklı Performans Hedefleri

Hedef	Değerlendirme
Hedef 6 Hizmetlerin daha iyi yürütülebilmesi için iç kontrol sistemini güncel tutmak	İç Kontrol Sisteminin kurulması idarenin asli görevi olduğundan, girdi-faaliyet odaklı bir hedef olarak değerlendirilmiştir.
Hedef 10 Destek Hizmetlerini Geliştirmek	Destek hizmetleri kapsamında güvenlik hizmeti, ulaşım, akaryakıt, sarf malzemesi ihtiyaçları ile ortak giderlerin karşılanması faaliyetleri idarenin asli görevi olduğundan girdi-faaliyet odaklı bir hedef olarak değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Performans Programında yer alan 30, adet hedeften 2 adedinde çıktı-sonuç odaklı olmayan hedeflerin bulunması ile ilgili bulgunuz incelenmiş olup Performans Programı Hazırlama rehberinde belirtildiği üzere performans hedeflerinin belirli ulaşılabilir, gerçekçi, çıktı-sonuç odaklı ve performans göstergeleri ile ölçülebilir olması hükmü dikkate alınarak çıktı-sonuç odaklı olmayan hedeflerin bulunmamasına özen gösterilecektir" denmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, konunun sonraki denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 6: Performans Programında Yer Alan Performans Göstergelerinin Ölçülebilir Olmaması

Kurumun 2015 Yılı Performans Programının incelenmesinde,

- ‘Bütçe gerçekleşme oranı’, ‘Hizmetin devamı’ ve ‘Her eğitimin sonunda değerlendirilmenin yapılması’ şeklinde ifade edilerek ölçülebilir olmayan performans göstergeleri belirlendiği,
- Ölçü birimleri (adet / m² / ton / yüzdelik oran / sayı) cinsinden belirlenen performans göstergelerinin ise yıllar itibari ile ulaşılması hedeflenen ölçü miktarlarına yer verilmediği,

Tespit edilmiştir.

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre, performans göstergelerinin performans hedeflerine ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek ve değerlendirmek üzere belirlenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda performans göstergeleri, performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ölçebilmeli; ölçülebilir, ulaşılabilir, güvenilir veri sunacak nitelikte olmalı; hem geçmiş dönemlerin hem de diğer idarelerin benzer göstergeleriyle karşılaştırılabilir olmalı; verilerinin elde edilme ve değerlendirme maliyetleri makul ve kabul edilebilir bir seviyede olmalıdır.

Stratejik plan ve performans programında belirlenen hedefler ve bu hedeflere ne kadar ulaşıldığını ölçmeyi amaçlayan performans göstergeleri belirlenerek bütçe talep edilmekte, bu bütçe ile ilgili yıl performans programında belirlenen mal ve hizmetlerin gerçekleştirilmesi taahhüt edilmekte ve nihayet faaliyet raporunda da kullanılan bu bütçe ile hedeflerin ne kadar gerçekleştirildiği hesap verme sorumluluğu çerçevesinde ortaya konmaktadır. Bu kapsamda; performans programında ‘bütçe gerçekleşme oranı’ veya ‘hizmetin devamı’ şeklinde bir performans göstergesi belirlenmesi anlamlı değildir. Yanı sıra, performans programında belirlenen performans göstergelerinin, ulaşılması hedeflenen miktarın (nicelik) sayısal olarak belirtilmesi suretiyle ölçülebilir olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Performans Programında yer alan performans göstergelerinin ölçülebilir olmaması ile ilgili bulgunuz incelenmiş olup bundan sonra yapılacak Performans Programlarında yer verilecek olan performans göstergelerinin ulaşılması hedeflenen miktarın (nicelik) sayısal olarak belirtilmesi suretiyle ölçülebilir olmasına özen gösterilecektir" denmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, konunun sonraki denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 7: Performans Programının Performans Programı Hazırlama Rehberine Uygun Olarak Hazırlanmaması

Kurumun 2015 Yılı Performans Programının incelenmesinde;

- Performans Programında öncelikli stratejik amaç ve hedeflerin belirlenmediği,
- Faaliyet maliyetlerinin belirlenmediği ve Performans Programı Hazırlama Rehberinin ekli tabloda gösterilmediği,

Tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik'in "Performans programlarının hazırlanması" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"(1) Performans programları; bu Yönetmelik, Performans Programı Hazırlama Rehberi ve Bakanlıkça performans esaslı bütçelemeye ilişkin yapılacak diğer düzenlemelere uygun olarak idarenin program dönemine ilişkin performans hedef ve göstergelerini, performans hedeflerine ulaşmak için yürütülecek faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, idareye ilişkin mali ve mali olmayan diğer bilgileri içerecek şekilde mali hizmetler biriminin koordinasyonunda harcama yetkililerinin katılımıyla üst yönetici tarafından idare düzeyinde hazırlanır."

Hükmü bulunmaktadır.

Kurumun 2015/2019 Stratejik Planında yer alan tüm stratejik amaç ve hedefler 2015 Yılı Performans Programına alınarak, bunlar içerisinde herhangi bir önceliklendirme yapılmamıştır. Performans Programı Hazırlama Rehberine göre; kalkınma planı, hükümet programı, orta vadeli program ve orta vadeli mali plan ile bütçe içi ve bütçe dışı kaynaklar göz önünde bulundurularak, stratejik planda yer alan amaç ve hedeflerden program döneminde hangilerine, ne ölçüde öncelik verileceğinin üst yönetici, harcama yetkilileri ve diğer ilgili tarafların katkılarının sağlanacağı katılımcı bir yöntemle belirlenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 2015 Yılı Performans Programında faaliyet maliyetleri belirtilmemiştir. Performans hedefleri idarenin neleri başaracağını, faaliyetler ise bunların nasıl gerçekleştirileceğini ifade eder. Performans Programı Hazırlama Rehberine göre, faaliyet ile doğrudan ilişkilendirilebilen maliyetler dikkate alınarak faaliyet maliyetlerinin tespit edilmesi, ve ekte yer alan Tablo-2’de gösterilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Performans Programının “Performans Programı Hazırlama Rehberine” uygun olarak hazırlanmaması ile ilgili bulgunuz incelenmiş olup Kamu İdarelerinde hazırlanacak Performans Programları Hakkındaki Yönetmeliğin 4’üncü maddesinin 1’inci bendinde “Performans programları; bu Yönetmelik, Performans Programı Hazırlama Rehberi ve Bakanlıkça performans esaslı bütçelemeye ilişkin yapılacak diğer düzenlemelere uygun olarak idarenin program dönemine ilişkin performans hedef ve göstergelerini, performans hedeflerine ulaşmak için yürütülecek faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, idareye ilişkin mali ve mali olmayan diğer bilgileri içerecek şekilde mali hizmetler biriminin koordinasyonunda harcama yetkililerinin katılımıyla üst yönetici tarafından idare düzeyinde hazırlanır.”

5’inci bendinde ise” Kamu idarelerinin performans programını hazırlama süreci, kamu idarelerinin üst yöneticisi ve harcama yetkilileri tarafından program dönemine ilişkin öncelikli stratejik amaç ve hedeflerin, performans hedef ve göstergelerinin, faaliyetlerin ve bunlardan sorumlu harcama birimlerinin belirlenerek, en geç Mayıs ayı sonuna kadar üst yönetici tarafından harcama birimlerine yazılı olarak duyurulmasıyla başlar.” Denilmektedir.

Kamu İdarelerinde hazırlanacak Performans Programları Hakkındaki Yönetmeliğin ilgi maddelerine göre hazırlanan Performans Programında üst yönetici tarafından performans dönemine ait öncelikli stratejik amaç ve hedeflerin, performans hedef ve göstergelerinin ,faaliyetlerin belirlenmesi mayıs ayı içinde yapılmış olup stratejik amaç ve hedeflerimizin tamamının öncelikli olduğuna karar verildiğinden tamamı performans programına alınmıştır" denmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında, 5 yıllık bir dönem için belirlenen amaç, hedef ve stratejileri içeren stratejik plandaki tüm amaç ve hedeflerin tamamının öncelikli olarak addedildiği ve yıllık programa alındığı belirtilmiş ise de; kalkınma planı, hükümet programı, orta vadeli program ve orta vadeli mali plan ile bütçe içi ve bütçe dışı kaynaklar göz önünde bulundurularak, stratejik planda yer alan amaç ve hedeflerden program döneminde

hangilerine, ne ölçüde öncelik verileceğinin üst yönetici, harcama yetkilileri ve diğer ilgili tarafların katkılarının sağlanacağı katılımcı bir yöntemle belirlenmesi gerekirdi.

Öte yandan, kamu idaresi cevabında 2015 Yılı Performans Programında faaliyet maliyetlerinin belirlenmemiş olduğu hususuna değinilmemiştir.

Performans hedefleri idarenin neleri başaracağını, faaliyetler ise bunların nasıl gerçekleştirileceğini ifade eder. Performans Programı Hazırlama Rehberine göre, faaliyet ile doğrudan ilişkilendirilebilen maliyetler dikkate alınarak faaliyet maliyetlerinin tespit edilmesi, ve Performans Programı Hazırlama Rehberi ekinde yer alan Tablo-2'de gösterilmesi gerekmektedir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi hükümlerine göre performans programında önceliklendirme yapılması ve faaliyet maliyetlerinin belirlenmesini teminen, konunun sonraki denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 8: Performans Ölçüm Sisteminin Sağlıklı ve Güvenilir Biçimde İnşasına Yönelik Veri Kayıt Sisteminin Oluşturulmaması

Performans ölçümünü gerçekleştirmek, hedeflere ulaşma düzeyinin ve sapma gerekçelerinin anlaşılmasını mümkün kılacak performans bilgisinin sistematik olarak toplanmasını ve analizini gerektirmektedir. Bu süreçlerin sağlıklı işleyişi ise ancak, önceden belirlenmiş bir iş ve sorumluluklar düzeni, performans bilgisi üretiminde kullanılacak verilere ilişkin bir sistem dâhilinde gerçekleştirilebilir.

Uygulamada ise, geleneksel faaliyet raporu üretiminde olduğu gibi yılsonunda hedeflerin ilgili oldukları birimlerden toplanan bilgiler faaliyet raporunda kullanılmaktadır. Bu süreçlerin sağlıklı işleyişi ise; önceden belirlenmiş bir iş ve sorumluluklar düzeniyle performans bilgisi üretiminde kullanılacak verilerin teminine ilişkin bir sistemin kurulmasıyla mümkün olabilmektedir

Kamu idaresi cevabında; "Performans ölçüm sisteminin sağlıklı ve güvenilir biçimde inşasına yönelik veri kayıt sisteminin oluşturulmaması hakkındaki bulgunuz incelenmiş olup veri kayıt sisteminin oluşturulması hakkındaki uyarılarınız dikkate alınacaktır" denmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, konunun sonraki denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 9: Faaliyet Sonuçlarında Meydana Gelen Sapmalara İlişkin Gerekçelerin Geçerli/ İkna Edici Olmaması

Kurumun 2015 Yılı Faaliyet Raporu'nun incelenmesi neticesinde, faaliyet sonuçlarında meydana gelen sapmalara ilişkin gerekçelerin geçerli/ikna edici olmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18 inci maddesinde; "2) *Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir* " denilmektedir.

Geçerlilik/İkna edicilik kriteri, planlanan ve gerçekleşen performans arasındaki veya hedefe ilişkin bütçedeki sapmanın nedenlerinin inandırıcı ve geçerli olup olmadığını değerlendirmek için kullanılır. Bütçe ve performans hedeflerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmalara ilişkin gerekçeler geçerlilik/ikna edicilik kriterine göre değerlendirilir. Bütçe ve performans hedeflerinin gerçekleşmelerinde sapmalar olması durumunda idare, hedef ve gerçekleşme arasındaki sapmanın nedenleri hakkında açıklama getirmelidir.

Kurumun 2015 Yılı Faaliyet Raporu'nda, geçerlilik/ikna edicilik kriterine uygun olmadığı düşünülen göstergelere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3: Geçerlilik/İkna Edicilik Kriterine Uygun Olmayan Performans Göstergeleri

Hedef	Gösterge	Gerçekleşme	Sapma Nedeni
Belediyemiz çalışanları için ortak vizyon oluşturularak çalışanların kaynaşması, motivasyonu ve birbirini geliştirmesinin sağlanması	Her yıl enaz üç defa etkinlik düzenlenmesi	1 adet.	Neden Yok
Kamuoyu yoklaması ve araştırması yapmak	Her yıl enaz üç defa	1 Adet	Neden Yok
Taşlıca sanayi bölgesi imar planı hazırlanması	Üst ölçek imar planlarının hazırlanması	Taşlıca sanayi bölgesi imar planı hazırlanması, çalışmaları devam etmektedir.	Neden Yok
İbrahimli ve Beykent Mahallelerindeki yol güzergâhındaki ağaç ve yapıların kamulaştırılarak yolun açılması	% 100	% 75	Neden Yok
(Ceydeli sokak kamulaştırılması) Araç trafiğini engelleyen dar sokağın kamulaştırılması	% 100	Çalışmalar devam etmektedir.	Neden Yok
İlçemiz okullarında çevre bilinci eğitimi ile hane halkının çevre duyarlılığı konusunda bilgilendirilmesi	100.000 kişi/Yıl	7.2610kişi/Yıl	Atık Yönetimi Uygulama Planında belirlenen mahallerdeki kişi sayısının hedeflenenden az olması.
Kurban, adaklık satış ve kesim yerlerinin denetlenmesi	Yılda enaz 6 defa	1 Defa	Neden Yok

Gıda Güvenliği ve hijyen eğitimi verilmesi	Yılda enaz 6 defa	1 Defa	Neden Yok
--	-------------------	--------	-----------

Kamu idaresi cevabında; "Faaliyet sonuçlarında meydana gelen sapmalara ilişkin gerekçelerin geçerli/ikna edici olmaması ile ilgili bulgunuz incelenmiş olup Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesinde "Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir." hükmü gereği bundan sonraki Faaliyet Raporlarındaki bütçe ve performans hedeflerinin gerçekleşmelerinde sapmalar olması durumunda idare hedef ve gerçekleşme arasındaki sapmanın nedenlerinin açıklanması hususunda gerekli özen gösterilecektir" denmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, konunun sonraki denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>